

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, А. Потіха. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 89
(26 листопада 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	4
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	10
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	15
ПОЛІТИКА	22
ЕКОНОМІКА	26

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Відбулася зустріч Президентів України та Литви

26 листопада відбулася зустріч Президента України В. Ющенка та Президента Литви Д. Грібаускайте у вузькому колі.

На початку зустрічі Президент України привітав свою литовську колегу, яка здійснює візит в Україну на його запрошення. За оцінкою глави Української держави, українсько-литовські двосторонні відносини мають стратегічний характер. «Ми пишаємося тими відносинами, які склалися між Україною та Литвою як на рівні держав, Президентів, так і між нашими народами», – сказав В. Ющенко. Він також позитивно оцінив хід виконання Дорожньої карти українсько-литовських взаємин на 2009–2010 рр. і засвідчив готовність до подальшого розвитку співпраці між двома країнами в усіх сферах.

У свою чергу, Президент Литви подякувала за запрошення відвідати Україну: «Литва завжди буде поважати вибір Українського народу і допомагатиме Україні настільки, наскільки вона сама цього хоче», – сказала вона, наголосивши, що це позиція не лише Литви, а й європейської спільноти.

Після зустрічі почалось засідання Ради Президентів України та Литви за участі офіційних делегацій двох країн.

На початку зустрічі Президент України В. Ющенко висловив задоволення збереженням досягнутої в попередні роки виняткової динаміки українсько-литовського діалогу на найвищому рівні. Він також нагадав, що сьогоднішня зустріч із новообраною Президентом Литви є вже третьою з часу її обрання на посаду.

Президент висловив переконання, що в основі партнерства України та Литви – «як національні інтереси двох країн, так і спільне бачення національних, регіональних, а також загальноєвропейських перспектив розвитку».

Він також відзначив важливість послідовної реалізації раніше досягнутих двосторонніх домовленостей, зокрема закріплених у Дорожній карті розвитку стратегічного партнерства на 2009–2010 рр.

Президент особливо виділив тісну взаємодію двох країн у питаннях європейської і євроатлантичної інтеграції України. «Нам дуже важлива ваша підтримка наших європейських та євроатлантичних устремлінь», – сказав він. За оцінкою глави держави, нині Україна здійснила значний прогрес у відносинах з ЄС, зафіксований у проекті угоди про асоціацію, яка також передбачає створення зони вільної торгівлі. В. Ющенко подякував литовській стороні за її позицію в цих переговорах. «Завдяки вашій підтримці – наших друзів у ЄС – ми можемо оцінювати динаміку цих відносин за останні роки як виключно позитивну», – сказав він.

Президент також відзначив зацікавленість України у розвитку співпраці у сфері енергетики – зокрема йдеться про поставки електроенергії до Литви, розвиток співпраці в ядерній енергетиці, участь у багатосторонньому проєкті Каспійсько-Чорноморсько-Балтійського енерготранзитного простору.

Також сторони обговорили співпрацю у сфері транспорту та розвиток транзитного потенціалу, гуманітарне співробітництво двох країн.

У свою чергу Президент Литви заявила, що розвиток співпраці з Україною становить для Литовської держави корінний інтерес. Вона запевнила, що Литва як член ЄС і надалі надаватиме Україні підтримку у проведенні політики євроінтеграції. «Ми допоможемо як країна, яка п'ять років тому вступила до Євросоюзу, – поділимося досвідом і переговорів, і реформ, і підготовки всієї країни до випробувань бути членом ЄС, що є більш демократичним, розвинутим і допомагає розвивати країну, захищає права людини, поглиблює демократичні процеси», – сказала Д. Грібаускайте.

Президент України В. Ющенко та Президент Литовської Республіки Д. Грібаускайте підписали Спільну заяву, в якій зафіксували підсумки проведених у Києві переговорів.

Також у присутності глав держав підписано ряд двосторонніх документів. Йдеться про:

- * Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Литовської Республіки про взаємне академічне визнання кваліфікацій, що надають доступ до вищої освіти, кваліфікацій вищої освіти та наукових ступенів;

- * Міжурядову угоду про тарифи консульського збору;

- * Угоду між Міністерством культури та туризму України та Міністерством культури Литви про співробітництво у сфері охорони культурної спадщини;

- * План консультацій між МЗС України та МЗС Литви на період 2010–2011 рр.;

- * Протокол засідання Ради Президентів України та Литви.

Українсько-литовська зустріч на найвищому рівні покликана сприяти активізації двостороннього торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва, обміну досвідом щодо боротьби з негативними наслідками світової фінансової та економічної кризи (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2009. – 26.11).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб.

Засідання глав урядів країн СНД у висвітленні ЗМІ

20 листопада 2009 р. в Ялті відбулася робоча нарада керівників урядів країн СНД. Учасники засідання розглянули більше 20-ти важливих для країн питань. Після закінчення саміту Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко заявила, що більшість питань порядку денного стосувалися економічного співробітництва і торгових відносин між державами. «Україна підтримує всі документи, які сьогодні було розроблено щодо оптимізації співпраці країн – членів СНД в енергетичній сфері. Документи, які сьогодні Україна підписувала, – це рішення про спільні заходи щодо подолання наслідків світової фінансової кризи, план реалізації яких повинен відіграти дуже важливу роль в оздоровленні наших економік», – зазначила Прем'єр-міністр України.

«Ми змогли обмінятися досвідом, найкращими досягненнями в кожній країні в боротьбі з кризою», – додала Ю. Тимошенко.

Крім того, глава українського уряду високо оцінила факт підписання документів про розвиток міжнародних транспортних коридорів, оскільки, на її думку, реалізація транзитного потенціалу є для України пріоритетним напрямом. «У нас дуже багато важливих документів, які ми підписали. Але окремо хочеться сказати, що всі підписані документи мають важливе практичне значення для всіх країн – учасниць СНД. І сьогоднішнє засідання свідчить про те, що з кожним роком СНД набирає сил та обертів у організації своєї практичної діяльності», – підкреслила Ю. Тимошенко.

За її словами, на саміті багато уваги приділялось питанням енергетичної безпеки. Ю. Тимошенко підкреслила, що Україні важливо під час виконання концепції співпраці у форматі СНД у сфері енергетики створити власний ядерно-паливний цикл. «Для України положення підписаних документів конвертуються в нашу давню мрію, і зокрема – створення власного ядерно-паливного циклу», – сказала Прем'єр-міністр України.

Ю. Тимошенко зазначила, що Україні «надзвичайно важливо брати участь в єдиному центрі збагачення урану, надзвичайно важливо побудувати власний завод з виробництва ядерного палива».

Вона також наголосила на важливості спільних зусиль, зокрема за участю Російської Федерації, для добудови двох блоків Хмельницької АЕС – третього і четвертого. «Наш політичний суверенітет має підтримуватися нашою енергетичною незалежністю і максимальною самодостатністю», – сказала глава Кабміну.

За її словами, побудова такої співпраці в рамках СНД є цікавою для Української держави.

Зі свого боку голова виконавчого комітету СНД С. Лебедев повідомив, що концепція співпраці у сфері енергетики передбачає «спільне створення енергетичних об'єктів», зокрема будівництво об'єктів ядерної енергетики. Важливим пунктом є також спільний пошук країнами СНД і використання альтернативних джерел енергії, спільне використання ліній електропередач.

Як інформують ЗМІ, 20 листопада в Ялті глави урядів СНД ухвалили рішення відправити на доопрацювання план заходів, спрямований на реалізацію концепції співпраці у сфері енергетики. «Ухвалено рішення обговорити і прийняти концепцію співпраці у сфері енергетики, але план заходів щодо її реалізації направити на додаткове доопрацювання», – повідомив С. Лебедев.

У рамках саміту посилену увагу оглядачів привернули переговори українського та російського прем'єрів – Ю. Тимошенко і В. Путіна. Зокрема, стосовно домовленостей щодо газових питань. Щоправда, Ю. Тимошенко напередодні зустрічі запевняла, що про газ говорити не будуть, але все ж це питання стало ключовим у коментарях ЗМІ, присвячених зустрічі глав урядів України та Росії. Під час прес-конференції запитання журналістів переважно стосувалися газових питань.

В. Путін і Ю. Тимошенко переконували, що всі питання вирішуються відповідно до досягнутих раніше домовленостей. Зокрема, Ю. Тимошенко заявила, що транзит російського газу через Україну здійснюватиметься за ринковими цінами з 1 січня 2010 р. «Перший раз Україна отримає ринкову ціну за транзит російського газу до Європи, і «Нафтогаз» додатково одержить мільярди доларів доходу», – зазначила Ю. Тимошенко.

На її думку, всім політикам в Україні потрібно цінувати такі домовленості. Також на спільній прес-конференції з главою російського уряду Ю. Тимошенко підкреслила, що «Україна має між «Нафтогазом» і «Газпромом» стандартний контракт. Саме такий, який з «Газпромом» мають інші європейські країни. Всі розмови про те, що контракт поганий або хороший не мають під собою ніяких підстав, він просто стандартний», наголосила Прем'єр-міністр України.

Варто зазначити, що напередодні саміту глав урядів СНД в Ялті Президент України В. Ющенко направив листа президенту РФ Д. Медведеву, в якому запропонував ряд заходів для налагодження взаємовигідної співпраці в газовій сфері між Україною і Росією. При цьому глава української держави розкритикував нинішні газові контракти. За його словами, при збереженні контрактів незмінними вже весною «Нафтогаз» не зможе забезпечувати підготовку до наступного опалювального сезону, і формуватимуться загрози для надійності поставок газу до України і його транзиту до Європи. «Очевидно, що такий розвиток подій є небажаним як для України, так і для Росії і ЄС», – відзначив він.

Згодом В. Ющенко зазначив, що Україна повинна підвищити тарифну ставку на послуги транзиту російського газу через свою територію до європейського

рівня. «Ми повинні перейти на виключно ринкову формулу формування ціни на прокачку російського газу через територію України», – наголосив глава держави.

За його розрахунками, при застосуванні відповідної формули, яка використовується у відносинах з європейськими країнами, ставка тарифу зросте від 1,7 до 4,5–5,5 дол. за 1 тис. куб. м на 100 км.

Президент переконаний, що прийняття за основу тарифу, який уже працює у Словаччині, Австрії, Німеччині, дасть відповідь на те, як вивести НАК «Нафтогаз України» зі складного фінансового становища.

Натомість помічник президента Російської Федерації С. Приходько заявив, що Росія «категорично проти того, щоб енергобезпека Європи ставилася в залежність від особистих амбіцій українських політиків». А спроба «залякати Росію і Європу прогнозами кризи в транзиті газу – це вже щось із сфери політичного шантажу», – додав він при цьому.

Коментуючи ситуацію, яка склалася в стосунках Росії та України у сфері енергетики, російський президент Д. Медведєв зазначив, що Україна має більші преференції, ніж Білорусь. «За підрахунками експертів, за цей період торгівлі нашим природним газом, нафтою і деякими іншими сировинними джерелами з Білоруссю загальний обсяг преференцій, який був наданий економіці Білорусі, склав близько 50 млрд дол. Відповідний обсяг преференцій для України склав від 75 до 100 млрд дол. Це великі цифри. Це насправді великі цифри. І вони демонструють наші особливі, близькі, партнерські стосунки», – заявив президент РФ.

У свою чергу російський прем'єр В. Путін позитивно оцінив співробітництво з українським урядом. Прем'єр-міністр Росії вважає головним досягненням у співпраці між урядами України й Росії стабільні відносини і виконання двосторонніх зобов'язань. Про це він заявив на прес-конференції в Ялті. «Уряду Тимошенко вдалося вивести країну в стан самодостатності і реального зміцнення суверенітету. Нам з урядом Тимошенко працювати комфортно, вважаю, що за час нашої співпраці відносини між Росією і Україною стали стабільними і зміцнилися», – відзначив В. Путін.

Він заявив, що при Ю. Тимошенко почали виконуватися домовленості і зобов'язання. Таким чином, Україна укріпила свій суверенітет. «Я повинен віддати належне уряду України – він виконує всі свої контрактні зобов'язання», – заявив прем'єр Росії.

Разом з тим В. Путін уточнив, що транзит природного газу українською територією подорожчає на 60 %. Водночас Україну позбавлять 20-відсоткової знижки на газ. В. Путін також пообіцяв не вживати штрафних санкцій стосовно України за недобір газу.

24 листопада в Москві усні домовленості В. Путіна і Ю. Тимошенко були закріплені на папері. «Газпром» погодився зменшити обсяги поставок газу в Україну в 2010 р. Відповідні доповнення до контракту купівлі-продажу природного газу від 19 січня 2009 р. підписали «Газпром» і НАК «Нафтогаз

України».

Згідно із доповненнями, річний контрактний обсяг газу на 2010 р. встановлений на рівні 33,75 млрд куб. м, замість 52 млрд куб. м, як було передбачено раніше. Підписаними документами також закріплена відсутність штрафних санкцій щодо обсягів закупівлі газу Україною у 2009 р.

З приводу імовірних інших домовленостей експерти висловлюють різні точки зору. Зокрема, директор енергетичних програм центру «Номос» М. Гончар припускає, що Росія погодилася не застосовувати штрафи за недобір Україною газу в обмін на її відмову від планів диверсифікації поставок ядерного палива з однозначним вибором на користь пропонованого Росією варіанта побудови заводу із збагачення урану в Ангарську.

На думку М. Гончара, за цією угодою Україна втрачає будь-які можливості для диверсифікації ядерного палива. «Тому що російська сторона проводила таку гру: хочете поступок стосовно газу – купуйте лише російські реактори, російське паливо, і тоді буде послаблення у газовій сфері. Якщо ви хочете активізувати співпрацю з неросійськими компаніями, хочете робити підприємства паливно-ядерного циклу з неросійським учасником, збагачувати уран не в Росії – тоді поступок у газовій сфері не буде», – підкреслив експерт.

За інформацією ЗМІ, на сьогодні монопольним постачальником ядерного палива на українські АЕС є російська корпорація «ТВЕЛ». Термін дії довгострокового контракту на поставки ядерного палива між НАЕК «Енергоатом» і ВАТ «ТВЕЛ» закінчується 1 січня 2010 р.

Як стало відомо з матеріалів ЗМІ, контракт між ВАТ «ТВЕЛ» і НАЕК «Енергоатом» про поставки ядерного палива на українські АЕС планувалося підписати на засіданні Комітету з питань економічного співробітництва українсько-російської міждержавної комісії, що відбулося у Ялті в листопаді поточного року. Згідно з домовленостями, зафіксованими у підсумковому протоколі квітневого засідання Комітету з питань економічного співробітництва українсько-російської міждержавної комісії, Україна і Росія мали ще до 15 липня 2009 р. укласти довгостроковий контракт про поставки ядерного палива для АЕС України після 2010 р.

Після переговорів в Ялті 19 листопада Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко повідомила, що між профільними міністерствами України та Росії відпрацьовано стратегічний контракт про співпрацю у сфері ядерної енергетики до 2020 р. За її словами, цей документ готовий до підписання.

Експерти також нагадують, що, крім атомної енергетики, Росію давно цікавить газотранспортна система (ГТС) України. Не приховують цього і російські урядовці. Зокрема, як зазначив глава Міненерго С. Шматко, Росія готова взяти участь у модернізації газотранспортної системи України і має у своєму розпорядженні для цього всі можливості.

Відповідаючи на запитання журналістів у Ялті, С. Шматко зазначив, що питання про модернізацію української ГТС під час переговорів прем'єрів РФ і

України не обговорювалося. «Але наскільки ми знаємо, українська сторона зайняла з цього питання дуже конструктивну позицію, заявивши, що, без сумніву, Росія може брати участь у модернізації ГТС на умовах, не гірших, ніж європейські компанії», – заявив С. Шматко.

Він також зазначив, що у Росії для цього є всі можливості – великий досвід будівництва і експлуатації таких мереж. На прохання журналістів повідомити деталі можливої участі РФ у проекті модернізації ГТС України С. Шматко підкреслив, що «остаточного проекту на сьогоднішній день не існує», а що стосується вартості, то «у Європі оцінювали цей проект у 4,5–5,5 млрд євро». «Ми ж вважаємо, що тотальна модернізація ГТС України коштуватиме набагато більше», – додав міністр.

Він також підкреслив, що вимагають прояснення умови, на яких Росія братиме участь у цьому проекті. «Ми зацікавлені в тому, щоб ГТС України була у справному стані, і готові витратити гроші на це. Але треба розуміти, за рахунок чого. В українській сторони тверда позиція, що ГТС є українською власністю. Тобто це можуть бути якісь проекти з «Нафтогазом України» щодо постачань устаткування», – сказав С. Шматко.

Як повідомляли ЗМІ, українська сторона вітає намір Росії взяти участь у модернізації української газотранспортної системи. Про це заявив віце-прем'єр України Г. Немиря. «Цей процес відкритий і не дискримінаційний по щодо Росії чи інших сторін. Були заяви про бажання Росії брати участь у модернізації ГТС. Ми це вітали і вітаємо, як і участь європейських, міжнародних фінансових інституцій на двосторонньому рівні», – сказав він.

Досить високу оцінку результатам саміту дали вітчизняні політологи й експерти. Зокрема, як відзначив керівник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко, зустріч В. Путіна з Ю. Тимошенко виявилася достатньо результативною, її підсумки відповідають українським інтересам. Отримано запевнення, що не буде штрафних санкцій за недобір Україною російського газу, і є підтвердження того, що в наступному році обсяги постачання газу переглянуть. Інша річ, що залишається багато відкритих питань, багато ризиків. «Президент В. Ющенко у день зустрічі Ю. Тимошенко з В. Путіним спробував звернутися до Д. Медведєва – і тим самим фактично провокував новий газовий конфлікт з Росією... Дехто каже, що В. Путін висловив підтримку Ю. Тимошенко на президентських виборах. Я трактував би це по-іншому. В. Путін сказав, що йому комфортно працювати з Прем'єром Ю. Тимошенко – він не сказав, що йому комфортно буде працювати з Президентом Ю. Тимошенко», – зазначив В. Фесенко.

Він підкреслив, що В. Путін продемонстрував лояльне, позитивне ставлення до Ю. Тимошенко, але це не означає його підтримки українського Прем'єра на виборах. Росія на це питання не дасть відповіді ні 17 січня, ні 7 лютого. Усі кандидати у Президенти мають розуміти, що їх обиратимуть українці, а не Росія.

Дехто з експертів вважає, що російський прем'єр, нехай і дещо завуальовано,

але все ж намагався підставити колезі своє електоральне плече. Саме в такому контексті розглядається висловлювання В. Путіна на прес-конференції у Лівадійському палаці: «Не мені робити ці оцінки – ці оцінки повинні бути зроблені українським народом. Вважаю, що за час нашої співпраці відносини України та Росії стали стабільнішими і зміцнилися».

При цьому В. Путін усіляко намагався захистити Ю. Тимошенко від «домашньої» критики: «У нас протягом року відбувався складний діалог. І Юлія Володимирівна переді мною ставила чимало проблем, вона є складним співрозмовником і складним партнером... Ми домовлялися завжди і попри те, що було важко, зобов'язання завжди виконували».

За словами політологів, поки що дуже мало відомо напевно, про що йшлося за зачиненими дверима. За кожен поступок в міждержавних відносинах, до того ж якщо норма зафіксована в контрактах, доводиться платити – обіцянка В. Путіна не виставляти штрафи за недобір газу чимало коштує. «Поки що на кін виставлено кілька «хабарів», – вважають оглядачі.

На їхнє переконання, не виключено, що Ю. Тимошенко могла запропонувати обмін міноритарними пакетами акцій українського авіабудівного холдингу та російської Об'єднаної авіабудівної корпорації (ОАК). Крім цього, залишаються утаємниченими домовленості щодо ГТС і ядерної енергетики (про що вже зазначалось).

У свою чергу О. Нарбут, експерт з енергетичних питань, вважає, що Ю. Тимошенко вдалося досягти певних успіхів. В. Путін дав позитивну оцінку її діям. Щодо домовленостей, то, на думку експерта, аналізувати озвучені варіанти можна буде лише після того, як вони будуть оформлені фахівцями. Зараз зрозуміло одне: обіцянки не застосовувати до України санкції будуть обернені на користь політичної позиції Прем'єр-міністра України. Слова В. Путіна про «комфортність» праці з урядом Ю. Тимошенко лише доповнювали це експертне враження. «Що стосується застосування або незастосування принципу «бери або плати», то рішення «Газпрому» з цього приводу буде універсальним», – зазначив О. Нарбут.

Проте він побоюється, що, крім представлених громадськості домовленостей, є й інші. На його думку, з озвучених домовленостей дуже істотною є та, в якій говориться, що не пізніше липня буде узгоджено текст міждержавної угоди про співпрацю в газово-енергетичній сфері. «Єдине, що тішить, це можливість для урядів займатися цією угодою за рамками сьогоденної політичної турбулентності», – підкреслив експерт.

Схвальні відгуки щодо досягнутих в Ялті домовленостей надійшли і з боку президентського оточення. Б. Соколовський, уповноважений Президента з міжнародних енергетичних питань, досить коротко дав оцінку домовленостям. Він зазначив: «Задекларовані наміри й домовленості правильні. Якщо вони будуть відповідно оформлені й виконані, то можна буде вважати, що співпраця з Російською Федерацією розвивається. На жаль, сьогодні не можна з упевненістю

казати про те, що сторони точно виконають те, про що домовилися, зокрема, в газовій сфері. Хотілося б, щоб усе те, що задекларували прем'єри, було реалізовано».

Значна частина експертів наголошує на політичній складовій цього саміту. Зокрема, директор Центру соціальних досліджень «Софія» А. Єрмолаєв вважає, що на майбутнє є загроза, що переговори Ю. Тимошенко і В. Путіна в Ялті стануть лише елементом її політичної підтримки з боку Росії. У 2004 р. Росія також велику увагу приділяла одному з кандидатів у Президенти. Зараз ситуація змінилася, і Росія підтримує іншого кандидата – Ю. Тимошенко.

А. Єрмолаєв також зазначив, що для тих, хто всі ці роки наполягав на відтворенні українсько-російського стратегічного партнерства, події в Ялті – це, без сумніву, позитив. Зокрема, це стосується проектів, які виглядають перспективними і можуть відновити промисловий потенціал і державну кооперацію. «Насамперед це такі високотехнологічні програми, як ядерна і космічна програми, які тривалий час були предметом спекуляцій і геополітичних торгів. Зараз вони знову стали предметом українсько-російської, а не українсько-натівської чи якоїсь іншої співпраці. І я особисто це вітаю», – зазначив А. Єрмолаєв.

Водночас його насторожило те, що жодна зі сторін не визначила концептуальних засад цих переговорів. Не зрозуміло, що власне відбувається – це поворот у зовнішній політиці чи просто спроба інвентаризації проблем, які накопичилися. «Два прем'єри відрепортували про те, що вони домовились про найбільш цікаві сфери співпраці. Але враховуючи, що більшість цих сфер мають стратегічне значення, потрібно, мабуть, підвести певне визначення під цією співпрацею», – підкреслив А. Єрмолаєв.

Утім, оглядачі погоджуються в тому, що переговори – це краще, ніж суперечки. Щоправда, залишається відкритим питання, хто виграє від цього економічно?

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор.

Экономическая преступность в Украине: ситуация будет ухудшаться?

Каждая третья компания в мире заявила о том, что стала жертвой экономических преступлений за последние 12 месяцев. При этом международное бизнес-сообщество и так испытывает на себе сильнейшее давление мирового кризиса. 43 % компаний в мире, пострадавших от преступных действий, отметили

увеличение количества случаев мошенничества за указанный период, отмечается в пятом «Всемирном обзоре динамики экономических преступлений», проведенном PricewaterhouseCoopers при участии бизнес-школы INSEAD, который управляющий партнер PricewaterhouseCoopers в Украине Б. Краснянский представил на пресс-конференции в информационном агентстве «Интерфакс».

В рамках обзора было опрошено 3037 респондентов из 54 стран мира, в том числе 65 представителей бизнеса из Украины. Более 60 % из них – топ-менеджеры международных компаний.

Результаты обзора выявили, что 45 % предприятий, опрошенных в Украине, столкнулись с теми или иными формами экономических преступлений в течении 12 последних месяцев. «По мнению респондентов, коррупция и угроза увольнения в период кризиса – это основные факторы, которые способствуют росту экономической преступности в Украине», – говорил Б. Краснянский.

В ходе опроса выяснилось, что 40 % респондентов из Украины не проводят или не слышали о проведении расследований для выявления мошеннических операций на своих предприятиях, а 24 % выявленных экономических преступлений были обнаружены случайно, без подконтрольного руководства методов.

Взяточничество и хищение имущества, указанные в ответах 59 % респондентов, столкнувшихся с мошенничеством, являются наиболее распространенными экономическими преступлениями. Взяточничество также является наиболее значимым видом экономической преступности (36 % украинских респондентов). К числу прочих экономических преступлений, указанных в ответах участников опроса, относятся незаконное заимствование, манипуляции с финансовой отчетностью, налоговое мошенничество и другие. Среди наименее распространенных в Украине видов мошенничества – незаконная торговля инсайдерской информацией (7 %) и ценовые сговоры (7 %).

Во всемирном опросе главным фактором роста экономической преступности являются труднодостижимые цели, которые устанавливает руководство для менеджмента компания. В Украине же этот фактор занимает всего четвертое место. «Объяснение достаточно простое. Дело в том, что эти структурированные цели гораздо более важны в западных компаниях за рубежом. В Украине далеко не на всех компаниях они есть, и поэтому они не столь сильное давление оказывают на рост экономической преступности. Коррупция, которая по данным международного опроса занимает одно из последних мест, в Украине занимает первое место. Это также легко трактуется. Все мы знаем достаточно высокую готовность, как брать, так и принимать взятки в этой стране. В то время как в большинстве развитых стран готовность для этого очень низка», – отмечал Б. Краснянский.

Всемирный отчет отмечает наиболее значительный рост вероятности экономических преступлений в организациях, которые более 50 % компенсаций высшего руководства включают в бонусные схемы. «Бонусные схемы являются не

только фактором мотивации, но они же и являются достаточно сильным мотиватором к экономическим преступлениям», – подчеркивал управляющий партнер PricewaterhouseCoopers в Украине. Достижение целей для получения бонусов в международном опросе – третий фактор, который влияет на рост преступности. В Украине же он – один из последних. Причина в том, что бонусные планы, существующие в нашей стране, во-первых, не столь щедры, и, во-вторых, не настолько отструктурированы, чтобы оказывать серьезное влияние на рост экономической преступности.

Для 55 % украинских компаний, обнаруживших факты мошенничества, потери от них составили свыше 100 000 долл. В то же время результаты опроса показывают, что экономическая преступность наносит ущерб репутации и брендам компаний.

72 % опрошенных украинских предприятий считают внешние источники рисков главной угрозой для компании, в то время как 53 % респондентов глобального опроса фокусируются на внутренних источниках. Основными источниками внешнего мошенничества в Украине были признаны клиенты (33 % опрошенных), агенты, посредники (19 %) и поставщики (14 %). Основными источниками внутренних рисков украинские респонденты считают действия менеджмента среднего звена (88 %).

Часть проведенного опроса была посвящена будущим ожиданиям. В этом вопросе украинские руководители гораздо более пессимистичны, чем их международные коллеги. Нынешний экономический климат повлиял на оценку рисков мошенничества: украинские компании оценивают их вдвое выше, чем респонденты всемирного обзора, и ожидают увеличения рисков коррупции и взяточничества (50 % опрошенных), хищения имущества (30 %). В то же время украинские топ-менеджеры ожидают снижения количества мошеннических заявлений на получения кредитов и случаев искажения данных финансовой отчетности.

Украинские компании остро ощущают влияние кризиса на уровень экономической преступности. Однако у отечественного бизнеса еще не сформировалось целостное понимание причин и источников возникновения экономических преступлений, а также методов противостояния им. «Поэтому разработка отдельных управленческих процедур может быть недостаточной мерой для устранения рисков экономических преступлений. Принимая во внимание увеличение количества мошеннических действий в период кризиса, привлечение внешней помощи для выявления и предотвращения этой угрозы может быть экономически оправдано», – подчеркивается в заключении обзора динамики экономической преступности по Украине.

(Інформація CIA3)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховная Рада Украины сегодня на своем внеочередном заседании не преодолела veto Президента на закон о выделении 1 млрд грн на борьбу с эпидемией гриппа. Как отмечается в СМИ, выступление Премьер-министра Ю. Тимошенко в парламенте не произвело на нардепов должного впечатления.

За преодоление veto проголосовал только 231 народный депутат (при необходимых 300) из 316 народных депутатов, зарегистрированных в сессионном зале. Почти в полном составе проголосовали фракции БЮТ, КПУ и Блока В. Литвина (БЮТ – 152, КПУ – 27, БЛ – 19).

Из фракции НУ – НС «за» проголосовало 32 народных депутата. В этой фракции отказались поддержать преодоление veto нардепы из группы «За Украину». Фракция Партии регионов не голосовала за это решение в полном составе.

Следующим голосованием Верховная Рада направила закон на доработку в Бюджетный комитет ВР (*Корреспондент (korrespondent.net)*. – 2009. – 26.11).

Голова Верховної Ради України В. Литвин 26–27 листопада відвідає з робочою поїздкою Автономну Республіку Крим.

Програмою перебування передбачені зустрічі Голови Верховної Ради України з жителями міст Армянськ та Красногвардійське, ознайомлення з роботою КДВП «Кримтролейбус» та зустріч з працівниками підприємства, відвідування музею ремонтного заводу підводних човнів.

В. Литвин також дасть прес-конференції для ЗМІ та здійснить записи інтерв'ю для місцевих телеканалів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*. – 2009. – 25.11).

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує парламенту направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до Закону «Про гастрольні заходи в Україні».

Законопроектом (реєстр. № 5128) пропонується викласти у новій редакції Закон «Про гастрольні заходи», який визначає загальні засади гастрольної діяльності в Україні, державну політику у цій сфері, суб'єктів гастрольної діяльності, порядок організації, проведення обліку та оподаткування гастрольних заходів, встановлює відповідальність за порушення законодавства щодо організації та провадження гастрольної діяльності.

Під час обговорення проекту зазначалося, що його реалізація вплине на доходну частину бюджетів, оскільки ним регламентується видання свідоцтва про проведення гастрольного заходу на платній основі, порядок застосування

штрафних санкцій за порушення вимог законодавства щодо організації та провадження гастрольної діяльності. Однак необхідні розрахунки та обґрунтування відсутні. За оперативними розрахунками Мінфіну, вартісна величина впливу законопроекту на доходну частину бюджетів становитиме понад 5,0 млн грн.

На засіданні наголошувалося, що законопроект регулює як загальні засади провадження гастрольної діяльності в Україні, так і контроль за надходженням коштів до державного та місцевих бюджетів від проведення таких заходів. На думку комітету, ці питання повинні регулюватися різними документами (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 25.11).*

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення зміни до ст. 218 Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо повноважень адміністративних комісій).

Законопроект (реєстр. № 4053), поданим народним депутатом Ю. Прокопчуком, пропонується надати право розгляду справ про адміністративні правопорушення адміністративним комісіям при виконавчих органах міських рад.

Автор обґрунтував необхідність прийняття закону зверненнями міських рад щодо надання такого права. За його словами, у чинній редакції ст. 218 Кодексу України про адміністративні правопорушення право розгляду справ за ст.155 «Порушення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю» надане лише адміністративним комісіям при виконавчих органах сільських і селищних рад.

Комітет підтримав законопроект, прийняття якого дасть змогу вдосконалити чинне законодавство, дасть можливість адміністративним комісіям при виконавчих органах не тільки сільських, селищних, але й міських рад розглядати порушення правил торгівлі, тим самим запобігши їх учиненню (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 25.11).*

Заяви представників Партії регіонів про відмову долати вето Президента на закон про виділення коштів для здійснення додаткових заходів із локалізації пандемічного грипу та мінімізації його наслідків не лише позбавлені здорового глузду, вони не відповідають рішенням самої ПР.

Про це заявив народний депутат від БЮТ В. Писаренко.

Він нагадав, що за цей закон голосувало 157 депутатів від Партії регіонів.

«Після того, як Президент В. Ющенко наклав вето на закон, позиція ПР змінилась на 180 градусів у бік вулиці Банкової. Позиція «регіоналів» «ворог мого ворога – мій товариш» може призвести до виникнення реальної загрози життю та

здоров'ю мільйонів українців», – зазначив він (*БЮТ (www.byut.com.ua)*). – 2009. – 25.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Ющенко разом з дружиною К. Ющенко взяв участь у відкритті оновленої документально-художньої виставки «Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид українського народу». Експозиція відкрилася в Центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» у рамках щорічних заходів із вшанування пам'яті жертв голодоморів (28 листопада 2009 р. Україна відзначатиме День пам'яті жертв голодоморів).

Крім того, у рамках заходу було підбито підсумки цьогорічної акції «Людяність у нелюдський час», метою якої було встановлення імен українців, які рятували співвітчизників від голодної смерті. За підсумками акції було виявлено понад 100 осіб, які допомагали виживати в роки голодомору.

Під час заходу відбулася також презентація нових, у тому числі англomовних, видань на тему голодомору.

У своєму виступі Президент відзначив позитивні зрушення протягом останніх років щодо вивчення голодомору та вшанування його жертв. Ідеться насамперед про утвердження в суспільній свідомості ясного розуміння того, що голодомор був свідомо спланованим і реалізованим геноцидом нації. Президент наголосив на винятковій важливості відродження історичної правди про голодомор. «Суть історії – у правді. Фальшива історія не дає енергії та звитяги народу», – переконаний В. Ющенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2009. – 25.11).

Президент України В. Ющенко провів зустріч із членами передової групи Спеціального комітету Парламентської асамблеї Ради Європи зі спостереження за президентськими виборами 2010 р. в Україні.

В Україні вітають візит спостережної місії ПАРС та рішення Парламентської асамблеї взяти участь у спостереженні за підготовкою і проведенням президентських виборів у нашій державі, наголосив під час зустрічі В. Ющенко.

Глава держави запевнив, що Україна зацікавлена в цивілізованому перебігу політичної боротьби та неупереджених оцінках виборчого процесу провідними демократичними інституціями Європи. «У цьому зв'язку вітаємо участь міжнародних та європейських інституцій, передусім Ради Європи, ОБСЄ, НАТО та Європарламенту, у процесі спостереження за виборами», – сказав Президент.

Президент України підкреслив, що для нього як глави держави безумовним пріоритетом є забезпечення демократичного, прозорого і відкритого виборчого процесу та відповідне реформування виборчого законодавства.

У цьому контексті він позитивно відзначив роль Ради Європи, зокрема Венеціанської комісії, у забезпеченні відповідності виборчого законодавства України міжнародним стандартам *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 25.11).*

Президент привітав працівників сільського господарства з професійним святом.

В. Ющенко наголосив на великій соціальній ролі селянства, яке для багатьох європейських народів, які створили сильні і передові держави, було головною життєвою опорою і основою.

«Не розуміти і не шанувати продуктивну місію селянства означає не розуміти суті національного будівництва і не розуміти суті того, як досягати великих цілей для власного народу: цю тезу добре засвоїли всі цивілізовані західні народи і втілили її у життя. Саме тому кожен з них дбав про свободу селянина ще з давнього часу, надто з XVIII і XIX ст.», – сказав Президент.

Президент нагадав, що в усі часи головною війною антиукраїнських сил була війна проти селянства у різних формах; проте лише комуністична диктатура наважилася завдати вирішального удару по Україні.

Вітаючи аграріїв із сьогоднішнім святом, Президент запевнив, що його політика спрямована на благо Української держави, і закликав спільними зусиллями забезпечити розвиток та процвітання українського села.

З нагоди свята Президент присвоїв звання Герой України та вручив державні нагороди працівникам сільського господарства, відзначивши таким чином їхній внесок у розвиток агропромислового комплексу України, досягнення високих показників у виробництві сільськогосподарської продукції, багаторічну сумлінну працю *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 25.11).*

Президент України В. Ющенко зупинив дію постанов уряду, якими надавалися державні гарантії на залучення кредитів у сумі 500 млн дол. від Експортно-імпортного банку Китаю. Про це сказано в указі, оприлюдненому на сайті Президента.

Однією з постанов Кабінету Міністрів державному українському об'єднанню «Політехмед» надавалися держгарантії на залучення 100 млн дол. для закупівлі у китайської компанії JAC автомобілів «швидкої допомоги».

Іншою постановою надавалися держгарантії об'єднанню «Укрпротез» на 400 млн дол.

Залучені кошти планувалося використати для закупівлі у ЗАТ «Запорізький автомобілебудівний завод» автомобілів для інвалідів. Підприємство повинно було здійснити переобладнання автомобілів, попередньо придбаних у китайської «Чері

Автомобайл Ко», на ручне управління.

Своє рішення В. Ющенко мотивує тим, що цими рішеннями уряд порушує Закон «Про Державний бюджет на 2009 р.», яким встановлено, що в 2009 р. державні гарантії надаються Кабінетом Міністрів в обсязі, який не перевищує 37 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 25.11*).

Президент України В. Ющенко убежден, что Украина должна повысить тарифную ставку на услуги транзита российского газа через свою территорию до европейского уровня.

Об этом глава государства сказал на пресс-конференции в Прилуках Черниговской области.

«Мы должны перейти на исключительно рыночную формулу формирования цены на прокачку российского газа через территорию Украины», – сказал глава государства. По его расчетам, при применении соответствующей формулы, которая используется в отношениях с европейскими странами, ставка тарифа вырастет с 1,7 до 4,5–5,5 долл. за 1 тыс. куб. м на 100 км.

Президент убежден, что принятие за основу тарифа, который уже работает в Словакии, Австрии, Германии, даст ответ на то, как вывести НАК «Нефтегаз Украины» из сложного финансового положения.

По прогнозу главы государства, сейчас снова будут актуализированы разговоры о получении российского кредита для покрытия расчетов за потребленный российский газ, а следующим вопросом станет банкротство НАК «Нефтегаз Украины» и передача его активов – в первую очередь ГТС – кредитору. Он напомнил о своей неизменной позиции относительно необходимости пересмотра заключенных 19 января 2009 г. газовых контрактов (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2009. – 25.11*).

Президент В. Ющенко выступает против усиления влияния Кабинета Министров на Национальный банк.

«Нам дорого досталась независимость Национального банка. Он является одним из тех институтов, которые отвечают за стабильность украинских денег... Возвращать сегодня снова НБУ как филиал премьер-министра или Министерства финансов – это второй раз наступать на одни и те же грабли, которые могут спровоцировать большую инфляцию», – сказал В. Ющенко.

Он выразил уверенность в том, что у такой некомпетентной политики и инициативы не найдутся сторонники (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 25.11*).

Президент Украины В. Ющенко назвал «дорогой к банкротству»

украинской газотранспортной системы (ГТС) газовые договоренности между Россией и Украиной.

«Когда говорят одно – что Украина задолжала 8,5 млрд долл. штрафа, что мы милостыню просим, чтобы их (штрафы. – Ред.) отменили, то эти каденции я хотел бы отнести к работе Премьер-министра», – заявил Президент.

По мнению В. Ющенко, нужно быть бездарным, чтобы сформировать пакет обязательств, по которому украинская сторона за 11 месяцев задолжала такую огромную штрафную сумму.

«Убежден, каждая неделя, проведенная Премьер-министром Ю. Тимошенко в своей должности, ведет страну к катастрофе», – сказал В. Ющенко. – Потому что Ю. Тимошенко – это кризис, кризис во всем».

В. Ющенко также отметил, что в Прилуках он видел много рекламы «Она победит». Президент заявил, что «она не победит».

«Потому что если она победит, вы проиграете, а я этого не хочу. Это не ваш путь, не ваши ценности, и пора уже всем выходить из этого блуда», – подчеркнул Президент (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*. – 2009. – 25.11).

Президент В. Ющенко уверен, что парламент ухвалит у другому читанні його зміни до закону про вибори глави держави.

Про це він сказав під час зустрічі з членами передової групи Спецкомітету ПАРЄ зі спостереження за президентськими виборами в Україні, повідомляє прес-служба Президента.

«У законодавчій площині, хоч і повільно, але ми рухаємося до того, щоб сформувані законодавство, яке б гарантувало права і свободу вибору», – констатував В. Ющенко.

«У мене немає сумніву, що парламент погодиться із пропозиціями Президента і в другому читанні буде прийнято цей закон у цілому», – додав він.

Характеризуючи перебіг передвиборного процесу в Україні, В. Ющенко зауважив, що він відбувається «незрівнянно толерантніше, ніж це було п'ять років тому».

Зі свого боку, члени передової групи Спецкомітету ПАРЄ також відзначили «прогрес у проведенні передвиборної кампанії в Україні з точки зору толерантності та значне покращення ситуації зі свободою слова» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 25.11).

Президент України В. Ющенко закликає уряд відповідально поставитися до проведення щеплень від інфекційних хвороб, а також інших заходів із підготовки України до можливих другої та третьої хвиль епідемії грипу.

На цьому наголосила на брифінгу прес-секретар Президента України І. Ванникова.

Вона підкреслила, що Президент вимагає від уряду змістити у цій підготовці акценти з реклами досягнень, отриманих у останній момент, на реальну роботу: ретельну підготовку і проведення вакцинації; недопущення спроб зловживань і порушення законодавства при підготовці і проведенні щеплень; докладне роз'яснення громадянам усіх питань, пов'язаних зі щепленням.

Президент нагадує, що щеплення громадян має відбуватися без штурмівщини, без гонитви за видовищами і показниками звітності.

В. Ющенко також заявляє про неприпустимість намагань змішати боротьбу з епідемією і пандемією (тобто всесвітньою епідемією) зі спробами протягнути через парламент рішення, які будуть згубними для української економіки (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 25.11).*

Прем'єр-министр Ю. Тимошенко просит Всемирную организацию здравоохранения помочь с информированием населения о преимуществах вакцинации против гриппа. Об этом она сказала на встрече с представителями миссии ВОЗ.

Кроме этого, Премьер попросила поспособствовать получению Украиной вакцины против гриппа А/Н1N1.

Ю. Тимошенко также попросила ВОЗ помочь Украине в переговорах с производителями медицинского оборудования, которое необходимо для модернизации санитарно-эпидемиологических служб.

Премьер сообщила, что правительство готово предоставить государственные гарантии для закупки такого оборудования (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 24.11).*

Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко заявила, що дала завдання Міністерству фінансів і уряду до кінця 2009 р. «увійти у планові цифри по бюджету».

Про це глава уряду заявила під час урочистих зборів з нагоди Дня працівників сільського господарства.

«До кінця року я поставлю завдання перед Мінфіном і урядом виправити ситуацію, і до кінця року увійти у всі планові цифри», – сказала Прем'єр.

Ю. Тимошенко зазначила, що в бюджеті на 2009 р. видатки на аграрний сектор відповідають показникам 2008 р. і становлять 11 млрд грн. Проте на 20 листопада уряд зміг профінансувати лише 8 млрд грн.

«Ми робимо все, щоб до кінця року виконати цифри, за якими взяли зобов'язання», – сказала Ю. Тимошенко (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 25.11).*

8–10 грудня 2009 р. Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко перебуватиме з робочим візитом у Федеративній Республіці Німеччина (м. Бонн).

Планується, що під час візиту Ю. Тимошенко візьме участь у Програмі міжнародних зустрічей, які організовані канцлером Німеччини А. Меркель, та виступить з доповіддю «За конкурентну Європу». Цей захід відбудеться в рамках святкування 20-тої річниці падіння Берлінської стіни.

Під час запланованих зустрічей з керівництвом європейських інституцій, ФРН та інших європейських країн обговорюватимуться актуальні питання двостороннього співробітництва та шляхи відновлення європейської економіки. Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко також запрошена до участі у конгресі Європейської народної партії як почесний гість (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2009. – 25.11).*

Уряд ініціюватиме створення спеціального аграрного банку. Про це Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко заявила під час святкування Дня працівників сільського господарства.

«З першого кварталу 2010 р. ми будемо ініціювати створення спеціального аграрного банку, який нарешті дасть нам можливість побудувати правильну державну політику забезпечення ліквідності цього банку і, як наслідок, кредитування не за залишковим принципом, а за технологічними можливостями і потребами сільськогосподарського виробництва», – відзначила Прем'єр-міністр.

За її словами, політика кредитування має будуватися з урахуванням формування цін на світових ринках, щоб не треба було повертати кредити в той час, коли зерно на ринку найдешевше.

Крім того, глава уряду заявила, що ще одним пріоритетним напрямом в аграрному секторі має стати будівництво правильного підходу до формування зовнішніх і внутрішніх ринків. Зокрема, необхідно зробити все для того, щоб Аграрний фонд став гравцем на зовнішніх ринках зерна. За словами Прем'єр-міністра, з цією метою уряд об'єднає ДАК «Хліб України» разом з Аграрним фондом, забезпечить інфраструктуру, «і будемо нормально торгувати». Ю. Тимошенко відзначила, що відповідні підготовчі кроки для цього здійснено.

Крім того, глава уряду відзначила, що в основі підняття сільськогосподарського виробництва має бути тваринництво: «Тоді ми будемо мати від зерна, вирощеного в Україні, подвійний-потрійний прибуток».

Також Ю. Тимошенко зазначила, що уряд продовжуватиме активну роботу із поновлення і створення на якісно новому рівні споживчої кооперації: «Це є одним із стратегічно важливих напрямів подальшого розвитку сільського господарства».

Прем'єр-міністр зазначила, що «жодна влада не мусить вчити аграріїв, як сіяти і збирати врожай, як вирощувати велику рогату худобу, як забезпечувати дотримання аграрних технологій».

Ю. Тимошенко запевнила, що вона й надалі відстоюватиме пільгову систему оподаткування аграрного сектору: «Поки я маю можливість у владі приймати рішення – пільгова система оподаткування буде для вас такою, як вона є» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2009. – 25.11).

Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко заявляет, что оппозиция будет нести ответственность в случае отказа поддержать выделение 1 млрд грн на борьбу с эпидемией гриппа.

«Не имеет значения, в оппозиции вы или при власти. Вы обязаны, если хотя бы один человек отдал за вас голос в этой стране, защитить жизнь, а не заниматься пустой демагогией и расходом государственных денег на просиживание штанов», – сказала Ю. Тимошенко.

Премьер-министр предложила депутатам перед принятием решения ознакомиться с прогнозами Всемирной организации здравоохранения, в соответствии с которыми от эпидемии гриппа в Украине при оптимистичном сценарии могут умереть 34 тыс. чел., а при пессимистическом – 240 тыс. чел. (*Вся-Правда (vsyapravda.com)*). – 2009. – 26.11).

РФ может участвовать в модернизации украинской газотранспортной системы на общих основаниях. Об этом заявил министр топлива и энергетики Украины Ю. Продан на брифинге в пресс-клубе Кабмина.

«Это такие же условия, как для Японии, Кореи, Китая, Евросоюза – любых инвесторов, которые согласны участвовать в этом проекте. Что плохого, если к нему на тех же условиях присоединится и Россия?» – сказал он.

При этом министр подчеркнул, что согласно действующему законодательству украинская ГТС не может быть предметом залога под кредиты, привлекаемые для модернизации ГТС (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2009. – 25.11).

Министерство здравоохранения намерено проводить добровольную и бесплатную вакцинацию от вируса гриппа А/Н1N1 группам риска вакциной, полученной от Всемирной организации здравоохранения.

Об этом в ходе интернет-конференции сказал директор Украинского центра гриппа и респираторных инфекций Министерства здравоохранения А. Гриневич.

«Минздрав будет проводить добровольную бесплатную вакцинацию, в первую очередь населения из групп риска», – сказал он.

По мнению А. Гриневича, появление первой партии вакцины для профилактики пандемического гриппа в Украине прогнозируется в декабре.

Также директор Украинского центра гриппа рекомендует проводить вакцинопрофилактику только после консультации с врачом (*PRESIDENT.org.ua*

(president.org.ua). – 2009. – 26.11).

Правительство намерено лишить Национальный банк функции банковского надзора, оставив ему борьбу за стабильность гривни. Министерство финансов поддержало Госфинуслуг и Минэкономки в стремлении передать банковское регулирование финансовому мегарегулятору. Однако банкиры уверены, что смена их надзирателя во время кризиса ухудшит ситуацию на рынке, и опасаются усиления влияния правительства на банковский рынок.

И. о. министра финансов И. Уманский объявил о необходимости лишить Нацбанк ряда функций. «НБУ является центральным банком, регулятором на банковском рынке, основным регулятором монетарной и валютной политики. Эти все функции конфликтуют между собой. И есть внутренний конфликт между подразделениями НБУ», – сказал он. По мнению И. Уманского, из под контроля НБУ необходимо вывести банковский надзор и передать его единому регулятору, который получит функции Госфинуслуг и Госкомиссии по ценным бумагам и фондовому рынку.

В Нацбанке категорически не согласны с этим (MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)). – 2009. – 26.11).

Нацрада із телебачення й радіомовлення вирішила не здійснювати перевірки телерадіокомпаній на період проведення кампанії з виборів Президента.

Таке рішення було прийнято на засіданні нацради в середу, повідомив виконуючий обов'язки голови нацради А. Мірошниченко на брифінгу.

Водночас він зазначив, що рішення не здійснювати перевірки стосується звичайної діяльності телерадіокомпаній.

«Це стосується звичайної частини діяльності телерадіокомпаній. Це не стосується можливих порушень під час виборчого процесу щодо виборчого законодавства», – додав він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2009. – 25.11).

ПОЛІТИКА

Координатор Всеукраїнських народних зборів, народний депутат України С. Соболев виступив із заявою щодо прийняття 25 листопада 2009 р. Постанови Кабінету Міністрів України «Про додаткові заходи щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Цим кроком, на думку С. Соболева, уряд адекватно відреагував на загальноукраїнську суспільну ініціативу з формування Народних зборів, яка сьогодні стрімко поширюється на регіональному рівні після проведення Всеукраїнських народних зборів у місті Київ 22 жовтня 2009 р. Нині до ініціативи Народних зборів долучилися вже сотні громадських організацій та об'єднань в усіх куточках України.

Одним з ключових завдань Народних зборів, заявив С. Соболев, є подолання таких актуальних проблем сьогодення, як безконтрольність влади і її відчуженість від громадян, відстороненість суспільства від прийняття владою управлінських рішень. Усі ці проблеми можуть бути подолані лише шляхом повернення до першооснови демократії – реального народовладдя.

А отже, на переконання С. Соболева, Кабінет Міністрів України сьогодні продемонстрував готовність розпочати справді революційний процес, спрямований на зміцнення в країні ефективного громадянського суспільства. Адже завдяки прийнятій сьогодні урядовій постанові, українська громадськість отримує унікальну можливість брати безпосередню участь у формуванні та реалізації державної політики.

Формування Громадської ради, про яке йдеться у постанові Кабінету Міністрів, на думку С. Соболева, є важливим кроком до демократичного механізму державного управління, відкритого для суспільства і підконтрольного громадянам.

Адже Громадська рада, по суті, є представницьким органом громадськості, уповноваженим впливати на прийняття життєво важливих управлінських рішень.

Сьогодні, вважає С. Соболев, країна зробила дуже важливий крок до реальної демократії (*БЮТ (www.byut.com.ua). – 2009. – 25.11*).

Украинская молодежь в меньшей степени, чем взрослые, готова идти на президентские выборы 2010 г. Такими результатами опросов Центра социологических и политических исследований «Социс».

«Молодежь в меньшей степени, чем взрослое население, готова идти на выборы. Среди них больше людей, которые не определились со своим мнением, как голосовать», – отметил директор Центра Н. Чурилов.

По словам эксперта, среди молодежи значительно больше людей, которые готовы проголосовать против всех предложенных кандидатов.

«Политическая активность молодежи, по сравнению с активностью всего населения, заметно меньше, чем была раньше», – отметил социолог (*УРА-Информ (ura-inform.com). – 2009. – 26.11*).

У Партії регіонів вважають, що під час майбутніх президентських виборів діюча влада через суди спробує скасувати результати голосування.

Таку думку висловив «регіонал» В. Джарти на зустрічі з активом ПР Сімферопольського району.

Одним із прикладів такої заангажованості судів В. Джарти назвав рішення Окружного адмінсуду Криму про заборону мітингу «регіоналів» у Ялті, де в той момент на саміті глав урядів країн СНД перебувала Ю. Тимошенко.

Він також заявив, що «регіонали» мають намір проконтролювати Центвиборчком, коли той буде приймати рішення за підсумками виборів (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 25.11).*

Партія регіонів хоче отримати і крісло Прем'єр-міністра після виборів Президента.

Про це заявив народний депутат Б. Колесніков, повідомляє прес-служба партії.

За його словами, «регіонали», які представлені в парламенті найбільшою фракцією, будуть претендувати на прем'єрське крісло після президентських виборів.

«Формування уряду – це не мета, а засіб реалізації нашої програми, інструментом формування якого є Верховна Рада. Залежно від того, яких ми будемо мати партнерів у ВР, буде сформовано новий уряд», – підкреслив Б. Колесніков.

Він відзначив, що рішення щодо кандидатури Прем'єр-міністра буде ухвалено на зборах фракції (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 25.11).*

Партія регіонів не буде вести переговори з С. Тігіпком про підтримку в другому турі В. Януковича.

Про це заявив один із лідерів Партії регіонів Б. Колесніков.

Він сказав, що про людину судять за її вчинками. За словами депутата, для того, щоб вести переговори з С. Тігіпком, «він повинен змусити з собою рахуватися, він повинен переконати, що він економічно ефективний».

«Поки з досвіду 2004 р. не переконав він нас», – додав Б. Колесніков (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 25.11).*

Каждый третий житель украинских крупных городов поддерживает лидера Партии регионов В. Януковича как кандидата на пост Президента Украины.

Об этом свидетельствуют данные проведенного «ФОМ-Украина» опроса.

Согласно данным опроса, если бы выборы Президента Украины состоялись в ближайшее воскресенье, свои голоса в поддержку В. Януковича отдали бы 33 %

жителей крупных городов Украины. А за кандидатуру действующего Премьер-министра Украины Ю. Тимошенко проголосовало бы 13,1 % избирателей.

«Нужно учитывать, поскольку речь идет о городском населении, что по данным прошлых выборов и общенациональных опросов, как правило, у В. Януковича больше сторонников в городах, а у Тимошенко, наоборот, несколько больше сторонников в селах. Существует определенная корреляция и объективно рейтинг Ю. Тимошенко, конечно же, выше чем 10 %, а у Януковича несколько ниже, чем обозначено в этом опросе», – отметил руководитель Центра политического анализа «Пента» В. Фесенко, комментируя данные опроса.

Рейтинг кандидата на пост Президента С. Тигипко, согласно опросу, повысился среди населения украинских городов. 7,4 % горожан заявили о поддержке его кандидатуры на президентских выборах.

За лидера «Фронта перемен» А. Яценюка готовы проголосовать 4,5 %, лидера Коммунистической партии Украины П. Симоненко – 3,2 %, спикера Верховной Рады Украины В. Литвина – 2,8 %.

В тоже время кандидатуру действующего Президента Украины В. Ющенко готовы поддержать 2,7 % (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 26.11*).

Братство ОУН-УПА обнародовало обращение к украинскому народу и к кандидатам на должность Президента Украины, в котором призвало их объединиться для поддержки кандидата в Президенты В. Ющенко.

«Украина вступила в предвыборное состояние, и обстановка сложилась такая, что, в зависимости от того, кого изберем Президентом, надвигается опасность полностью или частично потерять свою суверенность, независимость. Призываем кандидатов в Президенты из патриотического лагеря объединиться в мощную силу, разработать общую программу из программ кандидатов-патриотов и дать возможность получить победу на вторую каденцию действующему Президенту Украины В. Ющенко. Только он способен оказывать Медведеву и Путину справедливое сопротивление и гарантировать Украине независимость, обеспечить вступление в европейские структуры, обеспечит наше будущее», – сказано в обращении (*ОДНАКО Украина (www.odnako.org). – 2009. – 25.11*).

Партия регионов в случае невыполнения правительством Украины закона о повышении социальных стандартов через свои местные организации обжалует это в судах, заявляет лидер партии В. Янукович.

«Мы сейчас иницируем через местные отделения Партии регионов обращения в суды», – заявил он в эфире сумской телерадиокомпании «Видикон» в среду.

По его словам, с 1 ноября украинцам должны быть компенсированы повышенные зарплаты и пенсии. «Это 100 %, потому что это закон, и его никто не

имеет права нарушать», – добавил политик.

Кроме того, В. Янукович напомнил, что Партия регионов инициирует отставку правительства в связи с невыполнением этого закона (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*. – 2009. – 26.11).

Партия регионов предложит парламенту альтернативный законопроект по выделению средств для борьбы с эпидемией гриппа. Об этом журналистам в четверг, 26 ноября, заявила народный депутат Украины от Партии регионов А. Герман (*УРА-Информ (ura-inform.com)*. – 2009. – 26.11).

ЕКОНОМІКА

Станом на 1 листопада 2009 р., кількість безробітних в Україні зменшилася на 6 %, або 52,2 тис. осіб, порівняно з 1 листопада 2008 р.

Про це заявила міністр праці та соціальної політики Л. Денисова.

Зокрема, вона відзначила, що станом на 1 листопада кількість незайнятих громадян, які перебувають на обліку в службі зайнятості, становить 526,3 тис. осіб.

«Це менше на 6 % незайнятих громадян, ніж було на 1 листопада 2008 р., і менше на 9 %, ніж було в 2007 р.», – зазначила міністр.

Крім того, Л. Денисова повідомила, що всі соціальні виплати теж профінансовані вчасно.

«1,5 млрд грн перераховано, тому кожна сім'я, яка розраховує на таку допомогу, вона її отримає», – додала вона (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2009. – 25.11).

Українські громадяни пережили шок від нової економічної ситуації і дедалі частіше розглядають співпрацю з банками як кращий спосіб заощадження коштів.

Про це свідчать результати дослідження ринку банківських послуг, проведеного компанією GFK Ukraine у III кварталі цього року, повідомляє прес-служба ПриватБанку.

Якщо в травні забрати свій депозит з банку планувало майже 50 % вкладників, то вже на початку жовтня таких залишилося більше третини.

Так, за даними опитування клієнтів банківських установ, продовжити співпрацю з банком хотіли 57 % вкладників. Найпопулярнішими – більше 51 % – є ощадні вклади, причому 82 % клієнтів зберігають свої гроші в національній валюті – гривні.

За даними Національного банку, у жовтні 2009 р. найбільший приріст депозитів населення зафіксовано у ПриватБанку – 826,8 млн грн, що є абсолютним рекордом зі щомісячного приросту депозитів за останні 12 місяців по всій банківській системі.

Укрсоцбанк займає в жовтневому рейтингу найбільш «депозитних» другу сходинку – за останній місяць приріст вкладів становив 484,8 млн грн.

Активно залучають вкладників державний Укрексімбанк – «плюс» 310,6 млн грн за місяць і ОТП банк – 275,7 млн грн.

Замикає п'ятірку лідерів Ощадбанк, якому за останній місяць довірили 219 млн грн, також з десятки найбільших банків у «плюсі» банк «Аваль» – 52,9 млн грн.

Негативний приріст вкладів серед найбільших банків країни в жовтні 2009 р. був лише в Укрсиббанку – «мінус» 55,5 млн грн і Альфа-банку – 38,8 млн грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 25.11*).

В октябрі експорт чугуна збільшився на 21 %, або на 21,34 тис. т порівняно з вереснем до 122,86 тис. т. Об цьому повідомив джерело в Кабінеті Міністрів.

В октябрі виручка від експорту чугуна збільшилася на 30,6 %, або на 7,55 млн долл. до 32,19 млн долл.

Основним покупцем українського чугуна в октябрі стала Турція, частка якої в загальному об'ємі експорту чугуна з України становила 62,60 тис. т, або 51 %.

Порівняно з вереснем 2008 г., експорт чугуна в октябрі 2009 г. збільшився на 21 %, або на 21,35 тис. т.

В січні – октябрі 2009 г. порівняно з січнем – октябрем 2008 г. експорт чугуна зменшився на 3,2 %, або на 39,13 тис. т. і становив 1 184,47 тис. т на 307,43 млн долл. (*НОВОСТИ.dn.ua (novosti.dn.ua). – 2009. – 26.11*).

«Газпром» і «Нефтегаз» домовилися про зменшення об'ємів поставок російського газу в Україну в 2010 г. за рахунок підвищення ціни на нього приблизно на 28 %.

Як повідомляють Ведомості, прогноз «Газпрома» про середню ціну для України на 2010 г. – близько 286 долл. за 1000 куб. м проти 223 долл. в цьому році, говорять два близьких до джерела експертів. При попередніх об'ємах (і реальному імпорту всього 27 млрд куб. м) «Нефтегаз» заплатив би додатково 4,2 млрд долл. Тепер його витрати становитимуть близько 7,7 млрд долл. проти 5,5–5,8 млрд долл. в 2009 г. (*УРА-Інформ (ura-inform.com). – 2009. – 25.11*).

Укреплению курса гривни способствует финансирование избирательной кампании, полагает первый заместитель председателя правления Проминвестбанка В. Юткин.

«За последние два месяца продано около 100 млн долл. для финансирования президентской избирательной кампании. Безусловно, это приводит к укреплению гривни», – сказал он.

Кроме того, по оценке В. Юткина, укреплению курса также способствовали меры НБУ по стабилизации на валютном рынке.

Он также сообщил, что ПИБ, получивший в сентябре 2009 г. дополнительный капитал на сумму 500 млн долл., ежедневно продает на межбанке 10–20 млн долл., что также способствовало укреплению курса гривни.

«ПИБ к настоящему времени продал на межбанке около 180 млн долл. Ежедневно мы продаем на межбанке не более 10–20 млн долл., чтобы не оказывать существенного влияния на курс гривни», – сказал банкир.

По прогнозу В. Юткина, тенденция к постепенному укреплению курса может сохраниться вплоть до первой декады января 2010 г. (*ОЛИГАРХ.Net (oligarh.net)*). – 2009. – 26.11).

Реальная заработная плата в Украине в октябре 2009 г. снизилась на 10,9 % по сравнению с октябрём 2008 г., тогда как в октябре-2008 по сравнению с октябрём-2007 она выросла на 4,8 %, сообщил Государственный комитет статистики.

По его данным, номинальная средняя зарплата в стране в октябре-2009 выросла на 1,7 % по сравнению с октябрём-2008 и уменьшилась на 0,7 % – по сравнению с сентябрём текущего года, составив 1950 грн.

Наиболее высокий уровень доходов в октябре 2009 г. зафиксирован в Киеве, где среднемесячная зарплата составила 3224 грн, в Донецкой – 2204 грн, Киевской – 2030 грн, Днепропетровской – 2033 грн – областях. Самый низкий уровень доходов в Тернопольской – 1433 грн, Волынской – 1459 грн и Черниговской – 1487 грн – областях.

Общая сумма задолженности по выплате зарплаты в стране за 10 месяцев выросла на 40,6 % по сравнению с задолженностью на 1 января и за октябрь снизилась на 0,5 %, составив 1,670 млрд грн. Сумма задолженности по зарплате составляет 8 % фонда оплаты труда за октябрь 2009 г.

Кроме того, сообщает Госкомстат, в октябре по сравнению с сентябрём-2009 количество работников, находившихся в вынужденном отпуске с разрешения и по инициативе администрации, сократилось на 0,9 %, количество граждан, работающих в условиях неполного рабочего дня – на 4,8 % (*Корреспондент (korrespondent.net)*). – 2009. – 26.11).